

บทที่ 4

บริบทของพื้นที่ศึกษา

งานวิจัย การเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือนของชุมชนตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและสำรวจโดยคณะผู้วิจัย ได้ผลการศึกษาดังนี้

ด้านกายภาพ

1. บริบทของพื้นที่ตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

เมื่อปี พ.ศ.2465 ได้มีชาวบ้านจากอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานบริเวณริมหนองน้ำชื่อ หนองแก จึงเรียกบริเวณที่ตั้งหมู่บ้านว่า เมืองแก อยู่ในความปกครองของตำบลปราสาท อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ในปี พ.ศ.2500 อำเภอสตึกได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ บ้านเมืองแกจึงอยู่ในความปกครองของตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก ต่อมาในปี พ.ศ.2505 ได้แยกออกมาเป็นตำบลเมืองแก ตำบลเมืองแกเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็ก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2539 มีอาณาเขต มีพื้นที่ประมาณ 73 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 45,625 ไร่ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก ตั้งอยู่ที่ 81 หมู่ที่ 17 ตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลตำบลศรีสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศใต้ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสงและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองใหญ่ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสตึก

ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก

1.2 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแกแบ่งเขตการปกครอง เป็น 19 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านเมืองแก	หมู่ที่ 11	บ้านนกยูง
หมู่ที่ 2	บ้านยางโลน	หมู่ที่ 12	บ้านหัวช้าง
หมู่ที่ 3	บ้านหนองดุม	หมู่ที่ 13	บ้านหนองปลาแดกน้อย
หมู่ที่ 4	บ้านหนองนกเกรียน	หมู่ที่ 14	บ้านเมืองแกใต้
หมู่ที่ 5	บ้านหนองเชือก	หมู่ที่ 15	บ้านเมืองแกเหนือ

หมู่ที่ 6	บ้านหนองปลาแดก	หมู่ที่ 16	บ้านยางโพนเหนือ
หมู่ที่ 7	บ้านหนองดวน	หมู่ที่ 17	บ้านเมืองแกเดิม
หมู่ที่ 8	บ้านกระทุ่ม	หมู่ที่ 18	บ้านหัวช้างน้อย
หมู่ที่ 9	บ้านโนนกลาง	หมู่ที่ 19	บ้านนกกกระเรียนใหญ่
หมู่ที่ 10	บ้านหนองกรุดพัฒนา		

1.3 ประชากร ศาสนา

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 11,174 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำแนกเป็นเพศชาย 5,642 คน จำแนกเป็นเพศหญิง 5,532 คน มีจำนวนครัวเรือน 3,048 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ,2559)

ภาพที่ 4.1 ตราสัญลักษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ (2559)

ตราสัญลักษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก เป็นรูปวงกลมสองวงซ้อนกัน ได้แก่

วงนอก มีคำว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก อยู่โค้งรอบในวงกลมด้านบน และคำว่า อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ อยู่โค้งรอบในวงกลมด้านล่าง

วงใน เป็นสัญลักษณ์มือข้างขวารองรับรูปต้นสะแกใหญ่ล้อมรอบด้วยหนองน้ำ มีศาลเจ้าพ่อตือ ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบ้านเมืองแก มีรูปอุ้งมือข้างขวามือชู หมายถึง การอุ้มชูบ้านเมืองให้อุดมสมบูรณ์ร่มเย็นแวดล้อมไปด้วยธรรมชาติ

บุคคลสำคัญ

นายพรศักดิ์ หมีนเจริญ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก

นายมีชัย พิลาล้ำ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก

นายวิชาติ สุวรรณวงศ์ รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก

นายประยูร เกศศรีพงษ์ศา รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก
 นายครอง ทะลายรัมย์ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก
 นายสุบิน สุขประเสริฐ เลขาฯ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก
 นางสุปราณี สังข์พันธ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก
 นายสุดใจ อาจสังข์ สมาชิกสภา ม.1
 นายคำพาน เขิดชู สมาชิกสภา ม.1

ภาพที่ 4.2 ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก
 ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ (2559)

ด้านสิ่งแวดล้อม

1. ทรัพยากรธรรมชาติ

การทำนาและไร่อ้อย พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลเมืองแกเหมาะกับการปลูกข้าว ข้าวที่ปลูกเป็น ข้าวมะลิ 105, ข้าวเหนียว ข้าวเจ้า เป็นการทำนาปี จะอาศัยระบบชลประทานที่เป็นคลองน้ำมีฝายกั้นเป็นช่วงเพื่อใช้น้ำในฤดูทำนา ส่วนหน้าแล้งไม่นิยมปลูกพืชเนื่องจากน้ำไม่เพียงพอ นอกนั้นมี การปลูกไร่อ้อย ไร่มันสำปะหลัง ยูคาลิปตัส ในบางพื้นที่

2. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การขาดระเบียบวินัยในการทิ้งขยะมูลฝอย
- ขาดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

- การขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

- การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์

ผลการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- รณรงค์ให้ประชาชนรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะป่าไม้ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และประโยชน์นานับประการ

- รณรงค์ให้มีการปลูกป่าทดแทนตามโครงการของท่านในหลวง

- สนับสนุนให้ประชาชนหันมาใช้ปุ๋ยชีวภาพในการทำเกษตร เพื่อการบริโภคที่ปลอดภัยจากสารพิษและรักษาคุณภาพของดิน

ผลงานพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- ทำให้ชุมชนสะอาด ระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่อาศัยเป้าหมาย

- ปลูกป่าเสริมตามที่สาธารณะ

- สนับสนุนในการจัดซื้อพันธุ์ไม้ต่าง ๆ

- ปลูกป่าตามที่สาธารณประโยชน์และสองข้างทางถนน

- ประชาชน ตระหนักถึงผลดี ผลเสีย ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม

1. ลักษณะทางสังคม

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม,ค้าขาย, เลี้ยงสัตว์ อาชีพเสริมค้าขาย ตัดเย็บเสื้อผ้า รับจ้างทั่วไป

สาธารณูปโภค มีระบบไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ โทรสาร อำนวยความสะดวกครบถ้วนทุกหมู่บ้าน

การเดินทาง การเดินทางเข้าสู่ตำบลเมืองแก เดินทางจากจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้รถประจำทางสายขอนแก่น-สุรินทร์ ร้อยเอ็ด-บุรีรัมย์ มหาสารคาม-บุรีรัมย์ บุรีรัมย์-สตึก ตามทางหลวงหมายเลข 219 แล้วเดินทางต่อไปยังตำบลเมืองแกโดยรถโดยสารประจำหมู่บ้านซึ่งจะจอดรับผู้โดยสารใน บ.ข.ส.สตึก ในช่วงระหว่างเวลา 10.00-12.00 น. ตามเส้นทาง รพช.เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ผลิตภัณฑ์ รองเท้ายาง/รองเท้าโพน

การรวมตัวของประชาชน จำนวนกลุ่มทุกประเภท 32 กลุ่ม คือ

- กองทุนหมู่บ้าน 19 กลุ่ม

- กลุ่มอาชีพ 2 กลุ่ม

- ศูนย์สาธิตการตลาด	22	กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์	1	กลุ่ม
- กลุ่มผู้สูงอายุ	1	กลุ่ม
- กลุ่มสตรี	1	กลุ่ม
- กลุ่มออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	1	กลุ่ม
- กลุ่มเยาวชน	1	กลุ่ม
- กลุ่มธนาคารหมู่บ้าน	8	กลุ่ม

จุดเด่นของพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งในอำเภอสตึก ซึ่งมีองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 แห่ง และ เทศบาล 1 แห่ง) ลักษณะเด่นของพื้นที่เป็น พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเกษตร ทั้งการทำไร่ และการทำนา ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองมีความกระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง มีความพร้อมทางด้านการศึกษา โดยมีสถานศึกษา ระดับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มี สถานีนอานามัยประจำตำบล 1 แห่ง มีการส่งเสริมทั้งด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

ด้านการเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์

งานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือนของชุมชนตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล พบว่า รูปแบบการจัดการขยะของชุมชนบ้านเมืองแกได้ หมู่ 14 ยังเป็นรูปแบบของแต่ละครัวเรือนจะมีถังขยะที่ทางหน่วยงานท้องถิ่นแจกให้เพื่อใส่ขยะจากบ้านเรือนมีการคิดอัตราค่าจัดการขยะเป็นรายครัวเรือน และมีรถของ อบต.มาจัดเก็บไปยังศูนย์จัดการขยะของอำเภอซึ่งตั้งอยู่ใกล้ ๆ โดยพื้นที่ตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีการขับเคลื่อนมีโครงการกิจกรรมและการเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือนของชุมชน โดยที่ผู้นำเห็นความสำคัญในการจัดการขยะ และนำขยะมาใช้ประโยชน์ แต่พบว่าบางครัวเรือนในชุมชนยังไม่เข้าร่วมในการดำเนินการเรื่องการจัดการขยะและเพิ่มมูลค่าจากขยะ เนื่องจากยังไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมเท่าที่ควร ขาดความตระหนักในการจัดการขยะและเพิ่มมูลค่าจากขยะร่วมกันอย่างจริงจัง ขาดการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้จะช่วยกระตุ้นให้คนในชุมชนเกิดการมีส่วนร่วม รู้จักการใช้ประโยชน์จากขยะและเพิ่มมูลค่าจากขยะในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น

ในส่วนแหล่งกำจัดขยะในพื้นที่ จากการเก็บข้อมูลพบว่า ศูนย์จัดการมูลฝอยรวมแบบครบวงจร ตั้งอยู่เลขที่ 42 บ้านหนองเกาะ หมู่ 8 ต.สตึก อ.สตึก จ.บุรีรัมย์ ให้บริการอยู่ 3 ตำบล ได้แก่ ทต.ศรีสตึก, อบต.นิคม, อบต.เมืองแก สามารถรับปริมาณขยะมูลฝอยเข้าระบบได้ 37 ตัน/วัน ขนาดพื้นที่ 143 ไร่ ปริมาณขยะสะสมได้ 450 ตัน โดยเมื่อปี พ.ศ. 2552 ได้มีจัดประชุมเพื่อทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการสมทบเงินเพื่อก่อสร้างศูนย์จัดการมูลฝอยรวมแบบครบวงจร กลุ่มที่ 5 อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ มีหน่วยงานร่วมลงนาม จำนวน 15 แห่ง (รวมเทศบาลตำบลแคนดง อำเภอแคนดง) และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสตึก จำนวน 14 แห่ง ในปี พ.ศ. 2556 ได้รับงบประมาณแผ่นดินผูกพัน 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558 ก่อสร้างระบบจัดการมูลฝอยแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2558 งบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 136,740,000 บาท แบ่งเป็น งบประมาณแผ่นดิน 122,760,000 บาท งบอุดหนุนสหทบ 13,640,000 บาท ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจังหวัดบุรีรัมย์ เปิดดำเนินการในวันที่ 24 มีนาคม 2558 ในระหว่างเปิดดำเนินการ ได้จัดประชุมภาคสมาชิก จำนวน 10 หน่วยงาน (เฉพาะภาคีสมาชิกที่ได้อุดหนุนสมทบค่าก่อสร้าง ร้อยละ 10) ได้แก่ เทศบาลตำบลสตึก เทศบาลตำบลศรีสตึก เทศบาลตำบลสะแก เทศบาลตำบลแคนดง องค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแก องค์การบริหารส่วนตำบลชุมแสง องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าม่วง เพื่อกำหนดวิธีการ รูปแบบการจัดการอัตราค่าจัดการ และวางระเบียบปฏิบัติอื่นๆ ร่วมกันเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

ภาพที่ 4.3 ศูนย์จัดการมูลฝอยรวมแบบครบวงจรอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

โดยทางคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลบริบท และทำการวิเคราะห์ออกมาอยู่ในรูปจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส(SWOT) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ มีรายละเอียดดำเนินงานวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ที่ออกมาอยู่ในรูปจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาส (SWOT) ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชน

หัวข้อ SWOT	รายละเอียด
การดำเนินการ/ การขับเคลื่อน (จุดแข็ง – S)	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง มีจิตอาสาในการจัดการขยะในชุมชน และ ผู้นำชุมชนมีนโยบายชัดเจนเรื่องการจัดการขยะในครัวเรือนของชุมชน ใช้นโยบายเชิงประจักษ์ โดยใช้หลัก 3R - ชุมชนมีการประชาคม ตั้งทีมคณะทำงาน กฎกติกา ระเบียบร่วมกัน - มีศูนย์จัดการมูลฝอยรวมแบบครบวงจรอำเภอสตึก สะดวกในการกำจัดขยะมูลฝอยของคนในตำบลเมืองแก รถขนขยะเข้าออกได้ง่าย - มีการจัดตั้งธนาคารขยะของชุมชนเอง
สิ่งที่ขาด (จุดอ่อน – W)	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดองค์ความรู้เรื่องใหม่ ๆ ในการจัดการขยะของชุมชน, การคัดแยกขยะเบื้องต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าขยะและแปรรูปผลิตภัณฑ์ - ขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องขยะ กระตุ้นการสร้างจิตสำนึกเรื่องขยะ - ไม่มีการคัดแยกขยะอันตราย/ขยะทั่วไป/เศษอาหาร ก่อนทิ้ง - ขาดความตระหนักและจิตอาสาของชุมชนในการคัดแยกขยะจากต้นทาง
สิ่งที่คาดหวัง (โอกาส – O)	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานภาครัฐมีการให้ความรู้วิธีการคัดแยกขยะ การเพิ่มมูลค่าจากขยะให้กับชุมชน - มีแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อหาแนวทางการจัดการขยะมาปรับใช้ในชุมชนเพิ่มขึ้น - ประสานงานกับโรงเรียนในพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการขยะ, การรณรงค์เรื่องขยะ - ชุมชนอยากมีการจัดตั้งธนาคารขยะเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนของชุมชน - ชุมชนมีความสนใจอยากให้มีการใช้ประโยชน์จากขยะและเศษวัสดุเหลือใช้จากขยะ เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การเลี้ยงไส้เดือน การแปรรูป ฯลฯ - หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนในการให้ความรู้ และงบประมาณสนับสนุนบางกิจกรรม

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หัวข้อ SWOT	รายละเอียด
ปัญหา/ความต้องการพัฒนา (อุปสรรค - T)	<ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นทุกเดือนจากการใช้ของชุมชน ทำให้แหล่งจัดเก็บรองรับขยะบางส่วนไม่เพียงพอ - ประชาชนบางส่วนขาดความรู้วิธีการคัดแยกขยะประเภทต่างๆและวิธีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง
สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> - ได้แนวทางในการนำไปต่อยอดการใช้ประโยชน์จากขยะรีไซเคิล การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่า เช่น เช่น ขวดพลาสติก กระจงเบียร์ ถังน้ำยาปรับผ้านุ่ม ถังผงซักฟอก ซองกาแฟ โอวันติล เป็นต้น สามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ตะกร้า ดอกไม้ เป็นต้น - ชุมชนมีการใช้ประโยชน์จากขยะและเศษวัสดุเหลือใช้จากขยะ เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การเลี้ยงไส้เดือนในการกำจัดขยะอินทรีย์ การแปรรูป ฯลฯ

สรุปบริบทพื้นที่ในการเพิ่มมูลค่าขยะจากกระบวนการจัดการคัดแยกขยะในชุมชนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือนของชุมชนตำบลเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ คนในพื้นที่ส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม สิ่งที่พบคนส่วนใหญ่ที่ชุมชน มีการทิ้งขยะรวมในถังขยะโดยไม่มีการคัดแยก แล้วทิ้งรวมในถุงดำทิ้งในถังขยะหน้าบ้านแต่ละครัวเรือน แนวทางในการจัดการเบื้องต้น คือ รถขนขยะของหน่วยงานท้องถิ่นมารับไปจัดการต่อ แต่สิ่งหนึ่งที่คนในชุมชนอยากสร้างแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชนโดยการนำเอาขยะบางประเภทมาเพิ่มมูลค่า เช่น ขวดพลาสติก กระจงเบียร์ ถังน้ำยาปรับผ้านุ่ม ถังผงซักฟอก ซองกาแฟ โอวันติล เป็นต้น สามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ได้ เช่น ตะกร้า ดอกไม้ ของชำร่วยต่าง ๆ นอกจากนี้ชุมชนอยากการทำปุ๋ยชีวภาพจากเศษขยะเปียกหรือเศษอาหาร การเลี้ยงไส้เดือนจากขยะเปียกหรือเศษอาหาร การแปรรูปขยะเพื่อขาย สามารถสร้างประโยชน์และสร้างรายได้จากขยะให้กับชุมชนได้